

بەناوی خۆی بەخشندەو مېھرەبان

ھەریمی کوردستانی عێراق

سەرۆکایەتی ھەریم

سەرۆک

بەناوی گەلەو

بېریار

ژمارە (٢) سالی ٢٠١٠

بە پێی ئەو دەسەلاتەتی لە پرگەتی (١) ی ماددەتی (١٠) ی یاسای سەرۆکایەتی ھەریمی کوردستان – عێراق ژمارە (١) ی سالی ٢٠٠٥ ی ھەموارکراو پیمان دراو، بە پالپشتی ئەو یاساکارییەتی پەرلەمانی کوردستان – عێراق کردویەتی لە دانیشتنی ژمارە (٦) لە ٢٦ / ٤ / ٢٠١٠ بېریارماندا بە دەرکردنی:

یاسای ژمارە (٢) ی سالی ٢٠١٠

یاسای دەستەتی گشتی ھەریمی کوردستان بۆ ئەو ناوچانەتی ناکوکییان لەسەرە

ماددەتی یە کەم:

مەبەست لەم زاراو و دەربرینانەتی خوارو ھو ماناکانی بەرامبەریانە بۆ مەبەستی ئەم یاسایە:

یە کەم: ھەریم: ھەریمی کوردستان – عێراق.

دوو ھ: دەستە: دەستەتی گشتی لە ھەریم بۆ ناوچە ناکوکی لەسەرەکان.

سیپەم: ئەنجومەن: ئەنجومەنی دەستە.

چوار ھ: سەرۆک: سەرۆکی دەستە.

پینجهم: ناوچه ناکۆکی له سه ره کان: ئەو ناوچانەن کە لە کوردستان - عێراق بە پێچەوانەی واقعی میژوویی و جوگرافی دابڕێراون و رێکارەکانی بەعەرەب کردن و گۆڕینی ناسنامەی نەتەوایی لە لایەن رژیمی بەعسەو دەیانگریتهوه.

ماددەى دووهم:

یەكهم: بەپێی ئەم یاسایە دەستەبەك پێكدی بەناوی (دەستەى گشتی لە هەریمی کوردستان بۆ ناوچه ناکۆکی له سه ره کان) و کەسایەتییەکی مەعنەوی و سەر بەخۆیی دارایی و کارگێری هەیه و لەباری کارگێرییەو بە سەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیرانەو دەبەستێت.

دووهم: بارەگای دەستە لە پارێزگای هەولێری پایتەختی هەریم دەبی و، دەکری نووسینگە لە پارێزگاکانی هەریم و ناوچه ناکۆکی له سه ره کان بکاتەو.

ماددەى سێهەم:

دەستە ئەم ئەرکانەى خوارەو لە ئەستۆ دەگریت:

یەكهم: بەدواداچوونی جێبەجێ کردنى ئەو ماددە دەستوورینەى پەيوەندیان بە ناوچه ناکۆکی له سه ره کانەو هەیه بەهاوکاری و هەماهەنگی لە گەل لیژنەى بالای جێبەجێ کردنى ماددەى ١٤٠ ی دەستووری عێراقی فیدرال و لایەنە پەيوەندیارە کان.

دووهم: هەماهەنگی و هاریکاریی کردن، لە رێگەى سەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیرانەو، لە گەل دەستەلاتەکانی فیدرالی، لە هەموو کاریکدا کە پەيوەندی هەیه بە داين کردنى مافەکانى گەلى کوردستان لە پێناو دووبارە نەخشەکێش کردنى سنووری ئیداری هەریم و قەرەبوو کردنەوێ زیان لیکەتوان و لا بردنى ئاسەوارەکانى سیاسەتى پاکتاو کردنى رەگەزى و بەعەرەب کردن و کۆچ پى کردنى بەزۆر.

سێهەم: هاریکاری و هەماهەنگی کردن لە گەل وەزارەتە پەيوەندیارە کان بۆ ئاوەدانکردنەو و پەرەپێدانى ناوچه دابراوە کان لە کوردستان - عێراق و بەدواداچوونی جێبەجێ کردنى پرۆژە کان تیایدا.

چوارەم: ریکخستن و بەدواداچوونی کاروباری کۆچ پێکراوان و دەرکراوان لەو ناوچانەى ناکۆکیان لە سه ره.

پینجهم: کۆکردنهوهی و بهدیکۆمینت کردنی بهلگه و رووداوی میژووی پهیوهندیدار به ناوچه ناکۆکی لهسههرهکان.

ماددهی چوارهم:

دهسته سهروۆکیکی دهبی بهپلهی وهزیر دادهمهزری و، خوی سهروۆکی بالایهتی و بهرپرسه لهکارهکانی و ئاراستهکردنی سیاسهتهکانی و سههرپهرشتی کردن چاودیتری کردنی و لهوهوه و بهسههرپهرشتی ئهوههموو بریار و فهزمان و رینماییهك دهردهچن و جیهجی دهکرین، لههموو ئهوه شتانهی که پهوهندییان به ئهرکی دهسته و دهسهلاتهکانی و هموو کاروباره هونهری و دارایی و کارگیریهکانیهوه ههیه، ئهمهش بهپیی حوکمهکانی یاسا و، بهرپرسیشه لهبهردهم ئهنجومهنی وهزیران.

ماددهی پینجهم:

یهکهه: ئهوهی بهسهروۆکی دهسته دادهمهزری پیویسته ئهم مهرجانهی تیدا ههبی:

- ۱- دهبی له دانیشتوانی کوردستان - عیراق بیته و لهههریم نیشتهجی بیته.
- ۲- دهبی بهلانی کهه پروانامهیی بهرای زانکۆی ههبیته و لیهاوتویی و شارهزا بیته لهبواری پسپۆریه کهی خوی.
- ۳- خو و رهوشتی باش بیته و بهتاوانیکی ئابرووبهر حوکم نهدرایی.
- ۴- بهشداری له تاوانانه نهکردی که رژیمی بهعس نهخشهیی بۆ کیشا بیته یان کردیتهی له عیراقدا.

دووهم: سهروۆک به فهزمانی ههریمی و لهسهه پالاوتنی ئهنجومهنی وهزیران دادهمهزری.

ماددهی شهشهم:

یهکهه: دهسته لهم فهزمانگانهی خوارهوه پیکدی و ههر یهکیکیانش له لایهن فهزمانهیریک به پلهی بهرپهوه بهرگشتی بهرپهوه دهچیت خاوهن پروانامهیی بهرای زانکۆ له بواری پسپۆریی فهزمانگه کهی و شارهزایی له کارهکهیدا ههبی بۆ ماوهیهك له ده سال کهمتر نهبی و چهند فهزمانهیریک یاریدهی دهدهن:

- ۱- فهزمانگهیی کارگیریی و دارایی.
- ۲- فهزمانگهیی یاسایی و لیکۆلینهوهکان و دیکۆمینت کردن.
- ۳- فهزمانگهیی پهیوهندییهکان و راگهیاندن.

۴ - فەرمانگەى ناوچە ناکۆكى لەسەرەكان.

دووهم: دەستە راوئژكارى دەبى و ژمارەيان لە دووان كەمتر نەبى.

سپيەم: ئەنجومەنى وەزيران بۆى ھەيە ھەر فەرمانگەيەك لە ناو پيڭھاتەى دەستە بە پيى پيويستى كارەكەى لە نوى داھەزرىنى يان ليكيان بدات ياخود ھەليان وەشىنيئەو.

ماددەى ھوتەم:

يەكەم: دەستە ئەنجومەنيكى دەبى لە سەرۆك و بەرپۆبەرى فەرمانگەكانى دەستە لە گەل دوو ئەندامى راوئژكار پيكدى و، سەرۆك بۆى ھەيە داواى نوينەرى لايەنە پەيوەنديدارەكان لە وەزارتەكان و فەرمانگەكانى ھەريم بكات بۆ ئامادە بوون لە كۆبوونەوكانى ئەنجومەن بە سيفەتى چاودير و، مافى وتووئيزيان دەبى بەبى ئەوھى مافى دەنگدانيان ھەبى.

دووهم: ئەنجومەن مانگانە كۆدەبيئەو و سەرۆك بۆى ھەيە لە كاتى پيويستدا داواى كۆبوونەوھەكى نائاسايى بكات و راسپاردەكان بە زۆرىنەى دەنگى ئامادەبووان وەردگيرين و لەكاتى يەكسانبوونى دەنگەكان ئەو لايەنە پەسند دەكرى كە سەرۆك دەنگى لە گەلدا دەدات.

سپيەم: پيويستە لەسەر سەرۆكى دەستە ھەر چوار مانگ جاريك راپورتى دەورى لەسەر ئەرك و كارەكانى دەستە پيشكەش بە پەرلەمانى كوردستان بكات لەرپىگاي ئەنجومەنى وەزيرانەو.

ماددەى ھەشتەم:

ئەنجومەنى وەزيران بۆى ھەيە ئەرك و دەسەلتەكانى دەستە بە پيرويك دەستنيشان بكات.

ماددەى نۆيەم:

سەرۆكى دەستە بۆى ھەيە رينمايى پيويست بۆ ئاسانكارىي جيبەجى كرنى حوكمەكانى ئەم ياسايە دەربجوينى.

ماددەى دەيەم:

كار بە ھيچ دەقيكى ياسايى يا برياريك ناكرى گەر لە گەل حوكمەكانى ئەم ياسايە ناكۆك بيت.

ماددەى يازدەم:

پيويستە لەسەر ئەنجومەنى وەزيران و لايەنە پەيوەنديدارەكان ئەم ياسايە جيبەجى بكن.

ماددهی دوازدهم:

ئهم یاسایه له رۆژی بلاوکردنهوهی له رۆژنامهی فهرمی (وهقائعی کوردستان) جیهه جی ده کری.

مسعود بارزانی
سهروکی ههریمی کوردستان - عیراق

ههولیر

٨ / ته مموز / ٢٠١٠ ی زایینی

١٧ / پوشپهر / ٢٧١٠ ی کوردی

٢٦ / رجب / ١٤٣١ ی کوچی

((ھۆيە پېۋىستىيە كانى دەرچواندىنى))

لەبەر ئەوھى دەستوورى عىراقى فېدرال، بەرپرسىيارىيەتى گرتنە بەرى ھەنگاۋنانى پېۋىست بۆ جىيەجى كوردنى پېۋىستىيە كانى جىيەجى كوردنى ماددەى (۱۴۰) ى دەستوورى عىراقى خستوتە ئەستۆى حكومەتى فدرالى بۆ نەھىشتنى ئاسەوارە كانى تۋاندنەوھى نەتەوھى و سىياسەتى بەعەرب كوردن و بە زۆر كۆچ پىكردن و گۆرىنى ناسنامەى نەتەوھى و، بەو ھۆيەوھ گەلىك ناۋچە لە كوردستان دابرىئران و بوونەتە ناۋچەى ناكۆكى لەسەر و بۆ مەبەستى بەدواداچوون و جىيەجى كوردنى ماددە دەستورىيەكەى سەرەوھ، ئەم ياسايە دەرچوونىرا.